

Forfatter: Winther, Christian

Titel: Udrag fra Poetiske Skrifter

Citation: Winther, Christian: "Poetiske Skrifter", i Winther, Christian: *Poetiske Skrifter*, udg. af Oluf Friis , 1927-29, s. XXIII. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-winterchr01val-shoot-idm139972050050496/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Poetiske Skrifter

Men han kunde ikke bekvemme sig til at krybe i Præstekjolen. Han tog en Huslærerplads og skaffede sig herved endnu nogle Ungdomsaar, hvori han kunde fortsætte sit fri Liv. Som Huslærer for Alvilde Müffelmann og hendes to yngre Brødre blev han optaget i et velhavende københavnsk Grossererhjem, og førtes ind i dets Omgangskredse, om Vinteren i København og om Sommeren i Lyngby paa den Müffelmannske Lystejendom »Fuglsang«. Omkring 1830 begyndte ogsaa denne forlængede Ungdom at nærme sig sin Afslutning. Fremtiden med sine Krav gjorde sig stadigt stærkere gældende. Winther belavede sig paa at søge Embede. Maaske først uden stærk indre Tilskyndelse. Men andre Forhold greb ind med og uddybede Krisen. Moderens Død i Februar 1830 kaldte igen en hel Mindeblok til Live i hans Bevidsthed, hvoriblandt ogsaa har været religiøse Impulser. Hertil kom yderligere, at han ved denne Tid fik Vished for, at den Kærlighed, der havde udviklet sig hos ham gennem disse Aar til Alvilde Müffelmann, ikke fra hendes Side var af en saadan Art, at hun vilde være hans Brud. Winther stod paa mange Punkter overfor Valg og Bestemmelser, der vilde være afgørende for hele hans Liv. Stærkt tilskyndet af sin Stedfader bestemte han sig imidlertid til, inden han søgte Embede, at rejse et Aar i Udlandet for en Arv, der var tilfaldet ham. Rasmus Møller har vel tænkt, at Chr. Winther — ligesom tidligere Poul Møller paa Kinarejsen — bedre kunde blive klar over sig selv, naar han var borte fra de mange spredende Forhold i København. Rejsen kom kun til at udskyde Krisen. Hjemme igen i København satte han de sidste Penge af Arven til ved sine flotte Hotelvaner og sit Grand Seignieur-Liv. Siden fægtede han sig igennem, bogstavelig talt hjemløs, idet han flyttede fra Sted til Sted for at holde sig Rykkerne fra Livet.

Forholdet til Alvilde Müffelmann faldt ind i den samme Gænge som før Rejsen. De var gode Venner, kunde tale sammen om Poesi og Livets daglige Ting.

XXIII

Han var hendes Kavalier paa Ballerne, i Teatret og i Selskabslivet.

En Forlovelse, han i disse Aar forvildede sig ind i, prøvede han at gennemføre, men det gik ikke.

Den Krise, han var sluppet udenom, trak nu sammen om ham igen. I Aarene 1836—37 naaede han Nulpunktet, den fuldstændige Følelse af Tomhed og Intethed. I et Brev fra denne Tid kan han f. Eks. skrive: »En saa fortørret Hjerne, et saa sammenskrumpet Hjærte, som jeg slæber med mig, hvor jeg færdes, kan aldrig mere befrugtes, end ikke af det rigeste Stof.« Dybere endnu end disse Linjer fra et Brev til en Ven gaar et Par Strofer, som Winther skrev i 1836 (Side 228). Her taler Winther med sig selv. Det lille Digt er mærkeligt i hele Winthers Lyrik ved sin rent personlige Karakter. Winther lod det da heller ikke komme med i nogen Digt-samling fra denne Periode. Det laa mellem hans Papirer efter hans Død. Den første Strofe skildrer hans sjælelige Tomhed og i den sidste Strofe gør han sit Livs Regnskab op uden store Ord og Gebærder, men med en Ærlighed og Jævnhed, der gaar til Hjertet.

Winther stod igen, hvor han havde staaet i 1830. Han indankede sit Liv for Moderens Minde. Det vil sige: han maalte sig selv med den menneskelige og sædelige Norm, der laa i hans Sind som arvede Impulser fra hans Slægts Liv gennem mange Generationer i et kristeligt-borgerligt Samfund og som videre havde faaet Indhold og Præg af hans egne Erfaringer, af hvilke Moderen og Barndomshjemmet og alt, hvad dertil hørte, dannede den inderste, faste Kerne. Der er naturligvis et helt Kompleks af forskellige Momenter, der virker sammen her og fører til Winthers Dom over sig selv. Det er borgerlige Momenter som Usikkerheden i hans Stilling som kun Digter, uden noget fast, ovenikøbet med en ikke ringe Gæld. Det er Momenter, som hans Tvivl og hele religiøse Uklarhed, der i sig selv har staaet for